Խե. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 181 | 2 / 14 ՅՈՒԼԻՍ 1897 | 13 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1315 | ՁՈՐՆԵՐԵՑԱԲԹԻ

غزتهسی ادارهخانهسنه (ماسیس) ۵۵۵ط. ---

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրութիւն պէտք է ուղղել Առ Խմբագրութիւն

ՄԱՍԻՍ ՕՐԱԳՐՈՅ

Կ. ՊՈԼԻՍ ՂԱԼԱԹԻԱ, Համտի Բաշա խան Օսմ. Նախկին Պանքայի փողոց, Թիւ 2

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	դրամ.	75
» »	Վեցամսեայ	»	40
Գաւառներու »	Տարեկան	»	100
» »	Վեցամսեայ	»	50
» »	Եռամսեայ	»	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք	25
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի	10

Դրամի փոխարէն փոստային փող կրնայ ուղարկել. 1 ռուբլի դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով:

10 ՓԱՐԱ **ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏԵՍԵՍԱԿԱՆ** 10 ՓԱՐԱ

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒՄ ՄԸ

Մեր աչքին առջեւ ունինք որոշմանագիր մը, զոր արտադրած է Պայզրլ Հաուզի մէջ գումարուած Միսիոնարական Ժողով մը, հայ սրբերը խնամելու գործին համար։ Ինչ որ ամիսներէ ի վեր ըսէ, ըսա՝ էր, այսօր կիրականանայ, ինչ որ կարծիք, կասկած էր, այսօր երեւան կուգայ իր պարզութեան մէջ. ամբաստանութիւնները կը ճշդուին, զրպարտութիւններու իրաւացի կամ սխալ կողմերը մէջտեղ կուգան։ Շատ երկար միջոցէ մ'ի վեր չէր եղած խնդիր մը որ այսքան ուշադրութիւն դրդռէր, որքան որբերու այս խնդիրը։ Մեր գիտցածին նայելով մեր մէջ բողոքականութեան առաջին տարածուողներն անգամ այսքան աղմուկ չյարուցին. այն ատեն շատ պարզամիտ առաքեալներ՝ աղուոր կաշիով կաղմուած Ս. Գիրքեր ձեռքերնին՝ կուգային և զարգացած իմացականութեան մը առջեւ կամ ժողոված ռամիկ բազմութեան մը մէջ կը կարդային զանոնք։

Այսօր քիչ մը տարբեր է խնդիրը։ Առաջին օրերէն տեսակ մը անհանգստութիւն պաշարեց միտքերը, մարդասիրութիւնը չերեւցաւ իր բոլորովին անկեղծ և հոգեկան վիճակին մէջ. տուող կամքերը չարտայայտուեցան Աւետարանական անշահախնդրութեան բովանդակ հոգիացումով, այլ տուին և բան մը պահանջեցին, խնամքի մը փոխարէն որ սակայն յոյժ թանկագին էր, պահանջուեցաւ բան մը՝ որ սակայն յոյժ էական էր։ Գովելի ձեռնարկութիւններ իրենց կապեցին յաւիտենական երախտագիտութիւններ, բայց ինչպէս յայտնի է։ ամեն չափազանց յարգանք և երախտագիտական ծայրայեղ ցուցումներ իրենց հետ կը բերեն չեմ գիտեր ինչ տեսակ պակաս մը, զոր լրացնել կարելի չէ, մեր հոգիին և մտքին բացարձակ գործունէութիւնն անգամ սպառելով։

Թող ներեն մեզի յարգոյ Միսիոնարները, վարկեան մ'իսկ չենք կասկածիր իրենց բարի և շատ բարի հոգիներուն վրայ, բայց միւս կողմէ չենք կրնար զանց ընել խնդրի մը էական մասը, քանի որ մենք առողջ մտքով և մարմնով կը վերաբերինք սեւին այն արարածներուն զոր կը փութան խնամել մարդասիրաբար։

Մեր աչքին առջեւ ունինք, ըսինք, որոշմագիր մը որուն ինչ ինչ կէտերը մանաւանդ ուշադրութեան արժանի են բարձրագոյն աստիճանով. նախ ըսուած է հոն, ինչ որ, աւա՛ղ, մինչեւ ցարդ այդ անկեղծութեամբ ըսուելու էր, այսինքն թէ որբերու միսիոնարական խնամքին մէջ բաժանում չընդունելի, համոզումներու խորութեան վրայ բացատրութիւն չընդունելի, նիւթական խնամքին հետ «Քրիստոնէական ընդարձակ խնամքը պիտի մշակուի անոնց մտքերուն և հոգիներուն մէջ ,սովրեցնելով անոնց հաստատուն բարոյականութիւն մը, և առաջնորդութիւն Յիսուսի Քրիստոսի իբրեւ միակ խարիսխ ուղիղ ապրելու և ուղիղ խորհելու, ասոր համար կը գործածենք Աստուածաշունչ մատեանը, իբրեւ հաստատակայ հեղինակութիւն բովանդակ Քրիստոնէից, այլ առանց ազանդային կամ յարանուանական կըրթութեան»։

Այսինքն թէ Աւետարանական զուտ դաւանութիւնը պիտի սովրին մեր որբերը, ամենազարգ ժողովարանի մը սուսումը, զուտ Աւետարանական ոչ անկիրթան, ոչ երերական, ոչ երիցական, ոչ զուինկլեան, ոչ մկրտական, ոչ կրկնակնիք ևն, և ոչ ալ հայկական անշուշտ։ Վասն զի հայկականն ալ յարանուանական է, ասոր ամենէն համոզիչ վկայութիւնն է այն բացատրութիւնը՝ զոր մեր յարգոյ միսիոնարները կը գործածեն Հայաստանեայց եկեղեցին որակելու համար։ Գրէգորեան յարանուանութիւնը այդ որոշմագրին մէջ գործածուած կը տեսնենք ԵՕԹՆ ԱՆԳԱՄ. յարանուանութիւնը տեսակ մը աղանդ ըսել է, որուն մէջ կրնան գտնուիլ ճշմարտութիւններ, այլ հաւատքի բացարձակ կանոն չեն կրնար ըլլալ։ Ահա այս բանը անպատճառ կը սովրի ոչ միայն օտար եկեղեցիներու այլ նաեւ մեր եկեղեցիին համար այն առաջին հայը՝ որ մտնէ բողոքական եկեղեցիին գաւթին մէջ. մերթ ընդ մերթ հայ որբերը հայ եկեղեցին զրկելու, հաղորդել տալու խօսք մը կայ որոշմագրին մէջ, բայց անշուշտ զայն խմբագրողներն անդամ կրնան ըմբռնել թէ տեսական գործ մը չէ այդ, թէ կրնայ ընդհատիլ շատ մօտաւոր ժամանակի մը մէջ։ Բայց այս վերջին չնորհումն ալ արդէն թողուած է տեղական տարբեր պայմաններու պահանջին, ինչպէս կըսէ որոշմագիրը։

Ընթերցողները անշուշտ ուշի ուշով կարդացին այդ նշանաւոր որոշմագրին մէն մի բառերը՝ որ տիրիկեան ճշդապահութեամբ կշռուած՝ ենթադրել կուտան մեզ թէ պիտի գործադրուին նաեւ հաւատքի կէտի մը պէս։ Անցեալ օր Զէյրաբ հոդնոյ վերնագրով մեր խմբագրականին մէջ արդէն ըսել ուզած էինք թէ անկեղծութիւնը կը պահանջէ որ մեր Բողոքական եղբայրները պարզապէս յայտարարեն որ Հայաստանեայց եկեղեցւոյ ուսման չարուռնակութիւնը չեն կրնար երաշխաւորել իրենց որբանոցներուն մէջ։ Հակակրութիւնը և իրականութիւնը տարբեր բաներ են, այս, կը հաւատանք թէ հակակրութիւնը գոյութիւն չունի մեր Բողոքական եղբայրներուն մէջ, բայց իրական է թէ բողոքական որբանոցներու մէջ Հայ եկեղեցին ալ գոյութիւն չունի եւ իրաւունք ալ չունինք պահանջելու որ ունենայ։ Աւետարանի վերածնեալներ կրնան ըլլալ մեր որբերը, մաքով, սրբասով զարգացած երիտասարդներ, բարոյական մարդիկ, ինչպէս մեծագոյն մասը մեր Բողոքական եղբայրներուն։ Բայց վերջապէս, չերկարենք, չպիտի ըլլան Լուսաւորչական Հայ, սխալ բացատրութիւն մը գործածած ըլլալու համար։

Մեր եկեղեցին շատ մօտէն ուսումնասիրող և իրենց հաւատամքալ արչաւներուն մէջ ամենէն աւելի մեր մէջ ընդունելութիւն գտնող յարգելի միսիոնարք դեռ Գրէգորեան տարտամ և paradoxal բառը կը գործածեն մեր եկեղեցիին համար. հայ եկեղեցի ինչո՞ւ չեն ըսեր պարզապէս, և կ'ըսեն Գրէգորեան։ Հայ վանքեր ինչո՞ւ չեն ըսեր, այլ կըսեն Գրիգորեան վանքեր և այլն։ Մենք շատոնցմէ ի վեր մուցած ենք յարանուանութիւններ գործածել, նոյն ազնուութիւնը կը սիրենք տեսնել մեր եկեղեցին որակելու խնդրին մէջ. մենք կըսենք Աւետարանական, Բողոքական, վերջապէս ինչ բառով որ ուզեն այլք մկրտուիլ, այլ կը փափաքինք նաեւ որ մենք ալ ճանչցուինք, եթէ կարելի է։ Ե.

ՈՒՂԵՒՈՐԻՆ ՅԻՇԱՏԱԿՆԵՐԷՆ

ՄԱՂՏՈՒՆ ԳԵՂ

ՏԻԱՐՊԷՔԻՐ, 18 Յնս. 1897

Նոր կիրակէն 9-10 ժամ հեռի դէպի հիւսիս՝ ժայռոտ այլ պտուղաբեր բարձր լեռնայզթայի մը սաւրոտը՝ գարերէ ի վեր կառուցուած կը գտնուի «Մաղտուն» անուանով հայաբնակ գեղը։ շրջապատուած չորս կողմէն մրգաշատ պարտէզներով, այգեստաններով, և ջրաբեր կանանչ արտերով։ ուր ընութիւնն իր բոլոր շքեղութեամբ պճնուած՝ բանաստեղծական սիրուն տեսարաններ կը պարզէ իր գեղջուկ բնակիչներուն։

Գեղին դիրքը գեղեցիկ է։ ուրիշ շատ մը լեռնաքնակ գեղերու հետ բաղդատմամբ՝ եզական կրնայ համարուիլ իր ամէն կողմերով, առջեւը բաց է։ ուսկից ապատորէն կը տեսնուին լեռնագագաթներ, քարեղէն խորտուբորդ ելեւէջներ, հովիտներ, ձորեր, բլրակներ, ծածկուած կանանչագեղ մարգերով ու գալար ծառաստաններով։ Օդը մաքուր է և առողջարար, ջուրերն են պաղ ու գուլալ։ Այգեստաններուն ու պարտէզներուն մէջ տեղ տեղ կը գտնուին աղբիւրներ, որ կ'առաջանն իրենց չուրջը տարածուած արտն ու ափեր, տունկն ու բոյսերը։

Նշանակութեան արժանի են, գեղին մօտերը հոսող երկու մեծ և ծերուկ աղբիւրները, որոնց մին «Խարշ» անունը կը կրէ, և այս անունը շատ հինէն կ'ուղայ։ Դա բան վարկեան հեռի կը գտնուի գեղէն գեղ սրեւմտեան։ «Խարշ» աղբիւր, թէ «Հարց» աղբիւր, այդ մասին ճշգրիտ աւանդութիւն մը չկայ. կը բխի լերան մը ստորոտ՝ թաւուտ և թփուտ անտառակի մը խորը գտնուած քարաժայռէ մը՝ յորդահոս առատութեամբ, ակունքն է յատակ, մաքուր և վճիտ իսկ երկրորդը՝ կը գտնուի գեղին վերեւ, կը հոսի այգեստաններու մէջէն, այս կ'անուանուի «Տա՛ղ» «Տա՛ղ» քուրդերէն է, կը նշանակէ պարտէզ, կամ աւելի ճիշդն է անդամ (անտառէ բղխող)։ Այդ երկու աղբիւրները դատ դատ, երբեմն ալ իրարու հետ միանալով կերթան դարձուցել տեղական ջրազացները և ջրել գեղացիներուն ցանքերը։ Այս ջուրերու պաղութիւնը առաձի կարգ անցեր է. եթէ խաղող կամ վարունգ նեռուի անոնց ակերուն մէջ կը ճեղքուին ջուրին սառակի պաղութենէն։

Գեղին չուրջը կը գտնուին յիշատակութեան արժանի շատ մը հնութիւններու հետքեր։

Քառորդ ժամ հեռի, գեղին հիւսիսային կողմը, բոլորի ըլլակի մը վրայ կը գտնուի «Ս. Դաւիթ» անուն ուխտատեղին։ Հարաւային կողմը, քսան վարկեան հեռի, կայ ուրիշ ուխտատեղի մը «Ս. Դանիէլ» անուն։ Արեւմտեան կողմն ալ ուրիշ մը «Ս. Յակոբ» անուն։ որ գիւղէն հեռի է գրեթէ տասը վարկեան։ Ուխտատեղի մ'ալ կայ արեւելեան կողմը, աւելի մօտիկ, գրեթէ առ ընթերակից կը գտնուի գեղի տուներուն, որուն անունն է «Ս. Կոյս Աստուածածին»։

Այս յիշեալ չորս ուխտատեղիներ, թէեւ պարերու ընթացքէն եղծուած են այլ տակաւին չեն մոռցուած հաւատուոր և ջերմեռանդ շինականներէն։ Տեղական աւանդութիւնը կըսէ թէ՝ հին ժամանակներ ասոնք մէկ մէկ վանքեր եղած են, յիշեալ սուրբերու անուններով կառուցուած, ընդարձակ են եղեր և հոյակապ, իւրաքանչիւրն ունեցեր է եօթնական դուռ, նշանաւոր ուխտատեղիներ եղած են. իրենց տօնի և յիշատակութեան օրեր, շրջականերէն զատ, նոյն իսկ խիստ հեռաւոր տեղերէ եկած են հոս ուխտի և երկրպագութեան։ Այժմ այդ սրբազործ աւերակներուն մէջ կը բարձրանան դարաւոր կաղնիներ, անձենիներ. և այլ և այլ վիթխարի ծերածառեր, որոնց սաղարթախիտ ճիւղն ու տերեւ իրար խառնուելով թանձր ստուեր մը կը տարածեն այդ խորհրդաւոր վայրերուն վրայ, և հոս հոն ցրուած, թափթփած շինուածաքարերը, մամուռապատ քարերը՝ կենդանի վկաներ կրնան համարուիլ մեր հաւատաւոր պապերու ջերմեռանդութեան։ Իւրաքանչիւր հնութեան մասէն աղբերակ մը կը հոսի, ջինջ ու յստակ, զով ու զուլալ, կարկաչելով՝ սչիկ ուչիկ կընթանայ, կերթայ մօտակայ արտ մը, պարտէզ մը զովացնելու։ Ամէն մէկ սրբավայրին մէջ, մէկ մէկ փոքրիկ մատուներ շինուած են պարզ քարերով, որոնց իւրաքանչիւրին մէջ հողէ ճրագ մը դրուած կը մնայ, կիրակամտի իրիկունները՝ գեղջկան բարեպաշտ կիները իւղ կը լեցնեն այդ հողէ կանթեղներուն մէջ, որ կը վառին մինչեւ առաւօտ, իրենց խնդրանքներու կատարումին համար։ Հաւատաւոր գեղացիները նոյն իսկ այժմ ամենայն երկիւղածութեամբ կը յարգեն ու կը պատուեն այդ նուիրական տեղերը, որոնց մօտէն անցնողը մինչեւ որ երեսը քանի մ'անգամ չնաչակնքէ, և «Հայր մեր» մը չմրմնջէ գլխաբաց ու բաղկատարած, չի մեկնիր։ Ահա շինականին կրօնական ջերմեռանդութիւնը։ Սաղտունցիներ շատ անգամ ուխտի կ'երթան այս տեղեր, հետերնին կը տանին այլ և այլ հիւանդներ ու ցաւագրներ, գիշեր մը հոն մնալով՝ կը մատղեն նաեւ գառնուկ մը կամ ուլիկ մը, կ'աղօթեն, կը խնդրեն, կը համբուրեն հողը, ջուրը, քարը, փայտը, ծառը, ճիւղը, տերեւը, թուփը և ամէն ինչ, կը բժշկուին միայն անոնք, որ կը հաւատան ի սրտէ։

Գեղին վերեւը գտնուող լեռնագագաթին գագաթին վրայ ալ, կայ նշանաւոր սրբավայր մը «Բարձր վանք» անունով, որոյ մասին ուրիշ անգամ պիտի գրեմ մանաւոր յօդուածով մը։

«Մաղտուն» գեղը կը պարունակէ 60 տուն։ Բնակարանները բարաշէն են և կրկնայարկ, թէեւ շինուած են գեղական դրութեամբ, առանց պատուհաններու և լուսամուտներու, սակայն բաւական կոկիկ են ու մաքուր։ Տեղացիները կը պարապին երկրագործութեամբ և այգեգործութեամբ. այս վերջինը՝ ընդարձակ մշակութիւն մ'ունենալով՝ աւելի շահաբեր դարձած է անոնց հին ատեններէն ի վեր։ Ներամաբաւծութիւնն ալ մուտ գտած է այս կողմերը ի հնուց ատի, բայց կարեւոր առաջդիմութիւն մը չէ ստացած. եթէ փորձ ու հմուտ ջերմաբաւծներ գործեն այս կողմերը, ընդարձակ թթատոներու շնորհիւ «Մաղտուն» և իր շրջակայ գեղեր մեծ քանակութեամբ մեղաքս կրնան արտադրել։

«Մաղտունի» բնակիչներ ուրիշ մասնաւոր արհեստ մ'ալ ունին, այդ իբր մենաշնորհ մը իրենց մինակ վերապահուած լինելով՝ շրջակայ և ոչ մէկ գեղաւոր կամ գեղի մէջ կը գտնուի։ Բրուտութիւնն է այդ, որ միայն կիներու դաշին կը պատկանի։ Առ հասարակ ամէն տուն բրուտագործ վարպետուհի մը կը գտնուի։ Բնութեան տաք օրերուն հետ կ'սկսի այս արհեստը և կը տեւէ մինչեւ այն օրեր, ուր արեւակը կը սկսի մեղմացնել իր ճառագայթներու ջեռուցիչ ջերմութիւնը։ Ապրիլ ամսուն բրուտագործ հայ կիները առանին տնտեսութիւնը թողելով ուրիշ կիներու, իրենք կը սկսին շինել պուտուկներ, կարասներ, և հոդէ զանազան ամաններ, ասոնք նախ ժամանակ մը արեգակի ջերմ ճառագայթներուն տակ մնալէ յետոյ՝ լաւ մը կը թրծեն զայնս մասնաւոր փուռերու մէջ։ Ոչ նուազ շահեկան առուտուր մ'է այս արհեստը տեղացիներուն համար։ Այդ կաւեղէն ամանները կը փոխադրեն շրջակաները, նամանաւանդ Սիլիվանի և Պէչերիկի գաւառները, կը փոխանակեն ցորենով, գարիով, կորեկով ևն. արմտիքներով։

Ամէն 15—20 տարի առաջ, «Մաղտուն» խիստ նախանձելի վիճակի մը մէջ կը գտնուէր, կը փայլէր իր ամէն մէկ կողմերով. կեդրոն մը դարձած էր Խիան գաւառի գիւղախմբին, սակայն անկէ ասդին երթալով տկարացաւ, կամաց կամաց կորսնցուց իր փայլը, մանաւանդ տնտեսական տագնապը տիրելէն ասդին, այնպէս որ այժմ ամենախեղճ կացութեան մը մէջ կը գտնուի. բնակիչներուն մեծագոյն մասը գաղթած են այլ և այլ կողմեր, մնացածները, զուրկ ամէն միջոցներէ՝ կ'ապրին ողորմելի վիճակով մը, անոնցմէ շատերը բոլորովին մերկ շաբաթներով կը մնան անօթի, գեղին բոլոր արտերը մնացեր են անմշակ. խոպան, չունին սերմ ցանելու։ այս դրութիւնն անտանելի է և երթալով կը ծանրանայ, ասոր նման միւնոյն վիճակի մէջ կը գտնուին Խիանի միւս գիւղերը։ մ'ալ էր որ տկար ձայնս արձագանգ մը գտնէր, Ազգ. Պատրիարքարանը քիչ մը ուշադրութեան առնէր այս՝ և այսպիսի գաւառակներուն նիւթական վիճակը։

«Մաղտունի» մէջ կը գտնուին երկու գիւղական տէրտէրներ, որ մտքով աղքատ են և խիստ անճարակ. հաղիւ հաղ կրնան կցկտուր ժամերգութիւն մը կատարել։ և կիսկատար Աւետարան մը կարդալ։ «Մաղտուն» և իր շրջակայ գեղեր անմխիթար են նաեւ կրթութեան կողմէն, դպրոցի անուն անդամ այդ կողմեր չկայ։ Այս կողմի ժողովուրդը կը խօսի իր մայրենի լեզուով. որքան որ անուս են և յիսաղէմ, սակայն ջերմ հաւատ ունին առ հայ եկեղեցին, ամէնայն երկիւղածութեամբ եւ պատկառանօք կը յարգեն եկեղեցական դարաւոր սովորութիւնները։

Մ. ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

ԵՐԶԵՆԿԱՑԻ ՁՈՐՍ ԹՈՂԵՐԸ

Վերջերս Երզնկայի Հայ ժողովուրդին եկեղեցական ու կրթական գործերուն վրայ ազգային լրագրաց մէջ շատ գրուեցաւ։ Բայց որովհետեւ գրողներէն ոմանք մօտէն չէին ճանչնար մեր միջավայրը, ինչ ինչ սխալ տեղեկութիւններ տեսնուեցան, որոնք բաւական մտքեր դայթակղեցուցին։ Մասնաւորապէս Մասխի մէջ երեւցաւ մասնաւայազործութեան վերաբերեալ գրութիւն մը, որ ինչ ինչ վիճակագրական անճիշտ հաշիւներ կը պարունակէր։ Յօդուածագիրը այնպէս մը կը ցուցնէր թէ այդ արհեստը այժմ շատ բարգաւաճ վիճակ մը ունի, որու պատճառաւ կարօտութիւնն ու չքաւորութիւնը անհետացած են այս քաղաքէն և ամէն հայ ընտանիք բարօրութեան մէջ է ու կը կատարէ իր ընտանեկան, կրօնական ու կրթական պարտականութիւնները։ Ասիկա թերեւս ըստ մասին ճիշդ ըլլար մինչեւ երկու տարի առաջ, բայց վերջին տեսեսական տագնապին հետեւանքով ինչպէս ամէն գաւառ նոյնպէս Երզնկա ունեցաւ իր բաժինը, որու թրմրութենէն դեռ ինքզինք գտած չէ։ Այս իսկ պատճառաւ ազգ. թաղային վարժարանները, մանաւանդ Քրիստոնեան աղջկանց վարժարանը անգոհացուցիչ վիճակ մը ունին, հարիւրաւոր տղաք կը թափառին փողոցները և կարօտեալներու հոծ բազմութիւն մը շաբաթը քանի մը անգամ Առաջնորդարանի դուռը ափ կ'առնէ օգնութիւն ստանալու։ Աղքատախնամ ժրաջան Յանձնաժողովէն, որ չգիտէ թէ ո՞ր մէկին և ի՞նչ միջոցաւ ձեռք կարկառէ։ Վարժապետները, վարժարաններուն պէս ողբելի կացութիւն մը ունին. անոնցմէ ոմանք ½, ոմանք ⅔, ոմանք ալ ⅔ թոշակաւ բաւականանալու ստիպուած են ու այս անհանդուրժելի բաղդին կը հանդուրժեն արիութեամբ։ Քահանաներուն վիճակը աւելի ողբալի է։ Ասոնք աւելի յաջող

ժամանակները գոհացուցիչ վիճակ մը ունեցած չեն։ Պոլսոյ լրագիրներուն մէջ իմ կատարած երբեմնի ուսումնասիրութիւններէս մէկին մէջ Երզնկայի քահանաներուն տարեկան 1 միջին չահը գտած էի միայն երեսուն օսմ. լիրա։ Այժմ անչուշտ այս չափը շատ նուազած է. ինչո՞վ կ'ապրին այդ խեղճերը. ապահովապէս սովամահ պիտի ըլլային անոնք եթէ մէկ մէկ կողմնակի հասոյթի աղբիւրներ չունենային։ Իրաց այս կացութեան բնդհանուր և տեւական դարման մը տանելու համար քաղաքիս ողջամիտ դասին պատկանող շատ անձնաւորութիւններ կը խորհին ի գործ դնել միջոց մը։ որ երկար ատենէ ի վեր նկատուած է այս քաղաքին համար օրհնութեան ու բարօրութեան աղբիւր, բարոյական ու նիւթական շինութեան պատճառ։ Այդ միջոցն է չորս թաղերու սրնտուկները, վարժարանները և անոնց կրթական ու տնտեսական մատակարարութեան գործը կեդրոնացնել և այս կերպով համերաշխութիւն, ոյժ, խնայողութիւն և բարեկարգութիւն առաջ բերել կրթական ու հոգեւոր մատակարարութեան գործին մէջ։ Առժամանակեայ խառն ժողովն ալ համակրելով այս գաղափարին, սկսաւ ինչ ինչ նախապատրաստական քննութեանց ու խորհրդակցութեանց մտնել։ Այս մասին վերջնական կարծիք մը յայտնելէ առաջ նախ վերլուծել պէտք է քաղաքին չորս թաղերը իրենց բարոյական ու տնտեսական վիճակին մէջ։

Ս. Երրորդո-Ռեան Բաղ.— Այնէ բաղմամարդ. կարող ու ազդեցիկ թաղն է. ունի մօտ 500 տուն ժողովուրդ. վարժարան մը կեդրոնական անուն և կէս հոգաէն կէս փայտաշէն եկեղեցի մը։ Վարժարանին արդի վիճակացոյցն է. 270 ուսանող 120ը ձրիավարժ. 150 թոշակաւոր. եռամսեայ թոշակ կը գոյանայ 1500 գահ։ Պաշտօնեայք 11. որոնց 7ը թոշակաւոր. 4ը ձրի. պաշտօնէից կը վճարուի ամիսը ընդ ամէնը 14 ½ լիրա։ Թաղ. Խորհուրդը եկեղեցւոյ սնուցեալներէն ու կալուածներէն ամիսը 10 լիրա կուտայ վարժարանին բացը գոցելու համար։ Վարժարանին չէնքը կարի անձուկ է ուսանողաց թիւին նայելով։ այս բոնը թաղեցին քաջ զգացած է և դարմանին վրայ խորհելէ դադրած չէ։ Ունի չորս քահանաներ, որոնց երկուքը ծերացած։ Գրեթէ քառորդ դարէ ի վեր այս թաղը ամէնէ աւելի հետաձուտ եղած է իր վարժարանն ու եկեղեցին բարեկարգ վիճակի մէջ պահելու։ Ուրիշ թաղերու վարժարանաց նման պայծառութեան ու անկումի շրջաններ ունեցած չէ կեդր. վարժարանը, որ ամէն ատեն քիչ շատ գոհացուցիչ վիճակաւ շարունակած ու քաղաքին միջնակարգ դասին դաւակին կրթութիւն ջամբած է։ Իր եկեղեցին ամէնէն բարեկարգ ու պայծառը ըլլալուն ուրիշ թաղերու ժողովուրդին մէկ մասը առ ինքն ձգած է կիրակի օրեր։ Այս թաղին այս աստիճան ճոխութեան պատճառը ըստ մասին՝ վաղուց հանդիսացած Ս. Աստուածածին եկեղեցիին գոյքերուն ու ժողովուրդին իր հետ ձուլելն է, ըստ մասին իր բնիկ ժողովուրդին ուսումնասիրութիւնն ու եկեղեցասիրութիւնն է։ Այս կողմէ Ս. Երրորդ. թաղեցիք միւսներուն իբր օրինակ կրնան ծառայել։

Ըսուեցաւ օրագրաց մէջ թէ Ս. Երրորդութեան թաղեցիք եկեղեցիներու և զբաղոցներու կեդրոնացման գործին հակառակ են։ Այս մասին հարկ է ինչ ինչ բացատրութիւններ տալ։ Նախ՝ Ս. Երրորդ. թաղեցիք բոլորն ալ մտաղրուած ձեռնարկին նկատմամբ անհամակիր չեն. գիտեմ ու կը ճանչեմ այս թաղն խիստ շատեր, որոնք բոլորովին տարբեր մտածում ունին. երկրորդ՝ կեդրոնացման գրութեան համեմատ չբլլալը մեղադրելի չէ. բանի որ իւրաքանչիւր թաղեցի այս գործին մէջ անձնական շահ ու պատիւ փնտռելէ հեռի է. երրորդ՝ երբ ուրիշ թաղեցիներէն գանուին այնպիսիներ, որոնք բոլորովին սին ու դատարկ նկատումներով միութեան գործին դէմ արգելք կը յարուցանեն, ինչո՞ւ Երրորդ. թաղեցիք, աւելի հեռատեսութեամբ իրենց վարժարանին ու եկեղեցիին ապագային վրայ չմտածեն։ Ըստ իս, այս թաղեցիներուն վարանումները, քննադատութիւնները, նոյն իսկ դիմադրութիւնը աւելի բանաւոր են, քան ուրիշներուն անխորհուրդ և յախուռն դատողութիւնն ու համակրպութիւնը։ Վասն զի ասոնց զգուշաւոր քայլերն ու կանխահոգ մտածումները պատճառ կ'ըլլան որ կեդրոնացումի նման ամենակարեւոր ու կենսական գործի մը ձեռնարկելէ առաջ անոր ամէն մէկ պայմանին ու մանրամասնութեան վրայ մանր քննութիւններ ու հոչիւներ ըլլան, գործը հաստատուն հիմի վրայ դրուի ու ապա չէնքը բարձրանայ, որպէսզի յետին չար քան զառաջին չ'ըլլայ։ Եւ այնպէս կը հաւատամ թէ կեդրոնացման գրութեան բոլոր օգուտները երբ մանրամասնին կերպով պարզուին, հաշիւները վիճակացոյցներով ճշդուին, հակառակող չի գտնուիր, թա՛զ Երրորդ. թաղեցիք, որ իրենց եկեղեցասիրութեան ու զգրոցասիրութեան ապացոյցները տուած են արդէն։

Ս. Նշանէ Բաղ.— Ս. Երրորդութեան թաղն վերջ կուգայ բազմամարդութեան ու կարողութեան կողմէ։ Ունի 300 տուն աւելի ժողովուրդ. նորաչէն վարժարան և քարուկիր մեծակակ եկեղեցի մը. որ քաղաքիս վաղեմի առաջնորդանիստ եկեղեցին է։ Հոս, Առաջնորդի կամ Արքեպիսկոպոսի ամպիոնին ներքեւ, կը գտնուի Երզնկացի Յովհան Պլուզ մատենագրին գերեզմանը։ Թաղին Եղնիկեան վարժարանին վիճակացոյց պատկերն է հետեւեալը. ուսանողք 130. որու 95ը թոշակաւոր. 36ը ձրի. եռամսեայ թոշակ կը գոյանայ 300 գահ. թոշակաւոր պ. յոսնեայք 5. որոնց ամիսը կը վճարուի բնդ ամէնը 585 գահ. Թաղ. Խորհուրդը եկեղեցւոյ սնուցեալներէն կը վճարէ ամիսը 250 գահ.։ Վարժարանին չէնքը է՝ յարմար ու գեղեցիկն է։ Այս թաղին եկեղեցին իբրև մայր եկեղեցի վաղնջուց ժամանակներու մէջ յարաբերապէս ուշադրաւն պահանջած պիտոյից համաձայն բարեկարգ դպրոց ունեցած է. բայց յետոյ ասպարէզը թողած է ուրիշներուն։ Այժմ իր վարժարանին վերնայարկը դրած է աղնութեամբ՝ Եղնիկեան Ուսումնարանի խնամակալաց արտաքսութեան ներքեւ։ Ս. Նշան ունի երկու քահանայ։

(Շարունակելի)

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲՈՒԺԱԿԱՃԱՌԵՐ. — Ի պատիւ Սիամի թագաւորին Բեթերհոֆի պալատին մէջ տրուած հացկերոյթին առթիւ Ռուսիոյ Զարը հետեւեալ բաժակաճառը արտասանեց անգլ. լեզուով.—Երջանիկ եմ որ բարի գալուստ կը մաղթեմ Ձեր Վեհափառութեան իմ երկիրներուս մէջ, և կարող եմ չնորհակալ ըլլալու Ձեզ անգամ մը ևս բոլոր այն բարեացակամութեան համար՝ զոր ընդունեցի Սիամ այցելած ատենս։ Կը պահեմ ամենալաւ յիշատակը այն բարեկամական ընդունելութեան զոր վայելեցի Ձեր Վեհափառութեան արքունեաց մէջ։ Կը խմեմ Ն. Վեհափառութեան Սիամի թագաւորին կենացը։ Սիամի թագաւորը այս բաժակաճառին պատասխանեց անգլ. լեզուով։

«Շատ ուրախ եմ որ կարողացայ գալ և իմ յարգանքները տալ անձամբ Ձեր Վեհափառութեան։ Ձեր ի Սիամ այցելութիւնը տակաւին թարմ է մեր սրտերուն մէջ։ Բոլոր մեր ժողովուրդը ամենամեծ հաճութեամբ կը յիշէ այն քանի մը օրերը. և կը նկատենք Ձեզ իբրեւ մեր հաւատարիմ եւ զօրաւոր բարեկամը։ Շատ գոհացեալ եմ այն սիրալիր ընդունելութենէն՝ զոր Ձեր Վեհափառութիւնը նուիրեց ինձի, որուն համար ի բոլոր սրտէ շնորհակալ եմ Ձեզ։ Կը խմեմ Ն. Կ. Վեհափառութեան՝ Ռուսիոյ Զարին կենացը։»

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ.— Վիլֆորտ գնդապետին զինուորական ցոյցերուն չնորհիւ, որ Պէնկալայի 18 րդ զօրաբանակը Կալկաթայի շուրջը պատցուց, խռովարարները սարսափեցնելու համար, նոր անկարգութիւններ չեն պատահիր մայրաքաղաքի մէջ։ Բուռնահէն ալ նոր լուր մը չկայ։ Ընդհակառակն Թոշիի ուազիրի ցեղերը շարունակ անհանգիստ ընեն բրիտանական իշխանութիւնները։ Ջաթթա-Բէլի և Իտաբի բանակատեղւոյն գիշերապահները սպաննուեցան։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ. — Վաշինկթընէն կը հեռագրուի թէ դաշնակցական ծերակոյտը որոշեց Միացեալ Նահանգաց մասնակցութիւնը 1900 ի Արուեստահանդէսին։

ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ.— Ֆրանսուա Քոշութ երեսփոխանը յայտարարեց նախարարապետին թէ կառավարութեան արտաքին քաղաքականութեան վրայ հարցապնդում մը պիտի ուղղէ։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ — Աթէնքի Ռուսական ներկայացուցիչ Մ. Օնու՝ որ ի մօտոյ Ս. Բէդրսպուրկ պիտի մեկնի, ժօրժ թագաւորին կողմէ ինքնագիր նամակ մը պիտի տանի Զարին։

ՑՈՅՆ ԲՈՆԱԿԸ.— Պաշտօնաթերթը հրատարակեց արքայական հրովարտակ մը, որ կը հրամայէ զէնքի տակ պահել 1885 ի պահեստի գունդերը, որ յուլիս 1 էն սկսեալ կը մտնեն երկրապահ բանակին մէջ։

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ԲՈՒՊԱ. — Պաշտօնական վաւերագրերու համաձայն, պատերազմին սկիզբէն ի վեր, այսինքն 1895 մարտ 1 էն սկսեալ մինչեւ այս տարւոյն մարտ 1. 187,282 մարդիկ Բուպա և 4827 հոգի ալ Բորթօ-Ռիքօ զրկուած են։ Բուպայի սպանիական բանակը մեծ մասամբ կը բաղկանայ նոր և դեռ անփորձ զինուորներէ։ Այսպէս կրնանք բացատրել թէ ինչու այնքան ՀԼասներ տուաւ Վէյլէր զօրավար, ոչ թէ թշնամւոյն երեսէն, այլ զրկումներու, յոգնութեանց և հիւանդութեանց պատճառաւ։

Մեծ Անտիլեան կղզիները զրկուած 187,282 հոգիէն պատերազմի դաշտին վրայ մեռան 1375, որոնց մին զօրավար։ 7 բարձրաստիճան սպաներ և 53 սպայ. իրենց վերքերէն մեռան 760 հոգի, որոնց մին զօրավար, 6 բարձրաստիճան սպայ և 55 սպայ. 8627 վիրաւոր, որոնց 463 ը սպայ։ Ուրիշ զանազան հիւանդութիւններով մեռած են 4000 հոգի, որոնց 4 ը զօրավար, 25 բարձրաստիճան սպայ և 96 սպայ։ Ասկէց զատ 20,000 հիւանդ և վիրաւոր Սպանիա զրկուեցան իբրեւ անօգուտ ոև է ծառայութեան։ Այսպէս Բուպայի բանակը զրեթէ 150,000 ի իշաւ։ Ասոնցմէ 20,000 ը հիւանդանոցներուն մէջ կը գտնուին։ Վերջին լուրերուն նայելով այս թիւը կրկնուած է։

Սպանիոյ պաշտօնական զեկուցման համաձայն, այս երկու տարիներու շրջանին մէջ Բուպացւոց կորուստները կը բարձրանան 18,056 հոգի. որոնց 14,332 ը սպաննուած և 3724 վիրաւորուած։ Սպանիացիներուն և վիրաւորեալներուն համեմատութիւնը ամէն հաշիւներէ աւելի կը ցուցնէ թէ Անտիլեաց մէջ ինչ սոսկալի կատաղութեամբ կը մղուի կռիւը, և թէ կղզւոյն խաղաղացումը անկարելի կըլլայ հետզհետէ քանի որ Վէյլէր զօրավարին դրութիւնը գործադրուի կամ իրեն կամ այլոց կողմէն։ Սպանիացիներէն գերի բռնուած Բուպացւոց թիւն է 1013։ Ամէնքն ալ կամ գրեթէ ամենքը հրացանի բռնուած կամ աքսոր գացած են։

Հակառակ անմիջելի դիւցազնութեան զոր սպանիական ազգը ցոյց տուաւ Նոր Աշխարհին մէջ իր գաղթային վաղեմի կայրութեան վերջին բեղջոջը պաշտպանելու համար, Բուպայի պատերազմը՝ որ ի սկզբան շատ մեծ ոգեւորութիւն մը չէր գրգռեր, հետզհետէ ժողովրդական կըլլայ։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՀՌՈՄ. 12 Յուլիս. — Խորհրդարանին մէջ արտաքին գործոց նախարար Վիսգոնթի-Վենոսթա մարքիզ յայտարարեց թէ Իտալիա հաւատարիմ պիտի մնայ իր դաշնակցութեանց։ Նախարարը աւելցուց թէ ֆրանքօ-իտալական յարաբերութիւնը բարւոքած են։

ՃԻՊՈՒԹԻ.—Լէոնթիէվ ռուս գնդապետը Հապէշաստանի հասարակաց դատաւորներուն ընդհանուր կառավարիչ անուանեցաւ։ Մենելիք Կայսեր կողմէ։

ՕՏ.—Վիլհէլմ Կայսեր առողջական վիճակը գոհացուցիչ է։

ՊԵՐԼԻՆ —Նորայ Տէօյչէ Ալլէմայնէ Զայթունկ օրագիրը կիմանայ թէ նախարարապետ իշխան Հոհէնլոհէն զատ արտաքին գործոց նախարար Մ. ոը Պիլօ եւս կայսեր պիտի ընկերանայ Ռուսիա ընելիք ճամբորդութեան ատեն։

—Կայսրը բնաւ ցաւ չիմանար Օտի մէջ պատահած արկածին հետեւանքը։ Աչքը գրեթէ իր կանոնաւոր վիճակը գտաւ։ Վազը իր ճամբորդութիւնը պիտի շարունակէ դէպի Պրոնթհայմ։ Յուլիս 23 ին կայսերական զբօսանաւը Պորկէնի ճամբով Քիլ պիտի մտնէ։

ԲԱՐԻԶ.— Երմտից նախարար Մ. Քոչոի կը պահանջէ յետաձգել տրոց բարենորոգման վիճաբանութիւնը։ Խորհրդարանական նիստերը կը շարունակին։

—Պուլկարիոյ նախարարապետ Մ. Սթոյլոֆ իր այցելած երկիրներուն պետական մարդոց հետ ունեցած խօսակցութեանց մէջ յայտարարից թէ Պալքանի մէջ խաղաղութիւնը ապահովուած էր։

—Այսօր ֆրանսական խորհրդարանին բաշխուած գեղին տետրակը կը ցուցնէ թէ Գերմանիոյ կայսրը երկու անգամ առաջարկեց Ցունաստանի ծովեզերքները պաշարել բայց Անգլիա միշտ մերժեց։

—Բասի-Օթէօյլի (Ֆրանսա) պատմական ընկերութեան անդամները որոշեցին այն գետինը, ուր պիտի կանգնուի Զարին և Զարուհւոյն այցելութեան յիշատակի արձանը։

Ս. ԲԷԴԲՍԳՈՒՐԿ. — Ռուս կառավարութեան ծանուցուեցաւ թէ Քորէայի կառավարութիւնը որոշած էր ի մօտոյ դեսպանութիւն մը հաստատել Ս. Բէդրսպուրկի մէջ։

—Զարին մէկ Ուբազը օրական աշխատութեան տեւողութիւն կորոշէ առ առաւելն 11½ ժամ։ Կայսրը բացարձակապէս կը պատուիրէ նաև աշխատութենէ դադրիլ կիրակի և տօն օրերը։

ՔՈՐԷՆՀԱԿ.—Երկու կառախումբ իրարու զարնուեցան։ Զոհերուն թիւը հարիւրը կ'անցնի։ Արդէն մինչեւ հիմա քառասուն դիակ դուրս հանուեցան։

ՊՈՒԲՐԷԾ.— Օրագիրները կըսեն թէ Ռումանիոյ Կարոլ թագաւորին արքունեաց մէջ Պուլկարիոյ իշխանին այցելութիւնը թէեւ քաղաքական նկարագիր մը չունի, այլ տեսակ մը կարեւորութիւն ունի։ Պիտի ցոյց տայ հակառակ պուլկար և ռումանական քանի մը օրաթերթերու ըսածին, երկու երկրաց յարաբերութիւնը լաւ բլալէ դադրած չեն։

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Վեհ. Սուլթանը մէյմէկ թուր պիտի նուիրէ յունական սահմանագլխին ընդհ. հրամանատար Էտհէմ փաշայի, զօրաբաժնի հրամանատար Նէշէթ, Խայրի, Համտի, Հագգը, Մէհմտուհ, Էօմէր Բիւշտի, կիսաբաժնի հրամանատար Հայտար, Բիզա փաշաներու և Եանիթի զօրաքանակը գտնուող Հէքվի, Օսման և Իպրահիմ Պէքիր փաշաներու, որոնք վերջին պատերազմին առթիւ մեծ քաջութիւն և տաղանդ ցոյց տուին։ Ամէն մէկ թուրի երկու երեսներուն վրայ ոսկեզօծ արձանագրութիւններ պիտի փորուին։

—Դեսպանատանց զինուորական կցորդներուն կողմէ պատրաստուած թուա-

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՍԻՍ»Ի (90)

ԱԼԻՍԻ ՍԻՐԱՀԱՐԸ

ԿԶԱՎԻԷ ՏԸ ՄՈՆԹԷԲԷՆ

Զիերը առաջին կարգի քառամբակներ էին, փոքրիկ ճամբորդութիւնը գրեթէ երկամուղիի վայրաշարժին չափ արագ կատարեցին, և կեցան Շաթուլի Շաթօ փոզոցին հիւանդանոցի վանդակաձեւին առջեւ։

Տր. Հէլլուանի խոց տրուած ըլլալով, ինչպէս գիտենք, կոմուհիին կսպասէր և իր ամենախոնարհ հակումները շռայլեց անոր։

ԴԻԼՅՈՆ ԽՍՈ.

ՏԸ ՆԱՆՍԷՅ ԿՈՄՍԻՆ ԿՏԱԿԸ

Պլանշ յանկարծ և առանց ճապաղ խօսքերու սկսաւ իր խօսակցութիւնը տնօրէնին հետ.

—Ի՞նչպէս է այսօր կոմսը, հարցուց անոր։

—Ճիշդ երէկուան պէս, տիկին կոմուհի,—ոչ մէկ փոփոխութիւն. ոչ ֆիզիքական վիճակին և ոչ բարոյական վիճակին մէջ։

—Հասկնալու և պատասխանելու համար բաւական լոյս ունի՞ մտքին մէջ։

—Հարկա՛ւ,—եթէ տիկին կոմուհին մտադիր է իր ամուսնին բան մը ընդունիլ, ասկից աւելի նպաստաւոր վարկեան մը չկրնար գտնել...

—Կոմսը հանդարտ է, այնպէս չէ՞։

—Ոչ ես, ոչ իր պահապանը երբէք այս հետաքրքրաշարժ Ենիկայէն վրայ չենք հաստատած բան մը՝ որ նմանի բարկութեան, ոչ իսկ անհամբերութեան։—Գառնուկ մ'է, տիկին կոմուհի։

—Հետեւաբար կատաղի յիմարութեան յանկարծական նոպայի մը երկիւղը չկայ։

—Բնաւ։

—Կրնամ անվտանգ մնալ իրեն հետ. պատասխանատու կըլլա՞ք։

—Օ՜հ, բոլորովին...—Միւս կողմէն ենթադրելով—(ինչ որ չըլլար)—թէ Պ. կոմսը դէշ կամք մը ունենայ, ո՞ւր պիտի գտնէ գործելու համար հարիւրոր ոյժը։—Իր անձին շուքն է միայն...—Տղայ մը կրնայ իր ընչով գեղինը պառկեցնել զայն...

—Զիս քովը տարէք, կաղաչեմ, պարոն տնօրէն...

Տր. Հէլլուան ողջունեց, իր թեւն առաջարկեց տը Նանսէյ տիկնոջ պարտէզն անցնելու համար։

Հասան զգեստաձեւ փոքրիկ տաղաւարը՝ զոր նկարագրած ենք, և մեր երեք անձերը արտաքին սանդուխէն առաջին յարկը ելան։

Ներքնասենեակին մէջ կը կենար պահապանը՝ որ պարագային համեմատ գեղեցիկ նոր զգեստ կը կրէր, և կենդանի նշանակ մ'էր տուէին ճոխութեան և հանգստաւէտութեան։

—Տիկին կոմուհին մտնելէ առաջ կուզէ՞ ակնարկ մը նետել իր ամուսնին վրայ, հարցուց Տոքթորը։

—Շատ աղէկ։

—Այսպէս կրնայ ապահով ըլլալ, ապրով պէռնէլով, անոր բացարձակ հանդարտ վիճակին վրայ։

Դրան մէջտեղ ծակուած ծակը՝ որուն գոյութեան վրայ խօսեցանք, բացուեցաւ անձայն։

Պլանշ մօտենալով սենեակին մէջ նայեցաւ։

Կոմսը տեսած չէր Տր. Հէլլուանի յանձնած օրէն ի վեր։

Իր դիմացը տեսաւ մարդ մը, ծերցած, ճերմակ մօրուքով և մազերով, թիկնաթոռի մը վրայ կծկուած և աչքերը սեւեռած։

Ոչինչ այդ մարդուն մէջ՝ ոչ իսկ դէմքին թոռմած գիծերը, չէր յիշեցներ Պ. ոը Նանսէյը։

Նէ՞ չճանչցաւ զայն։

—Է՞ ուրեմն—հարցուց ետին դառնալով—ո՞ւր է ամուսինս։

—Բայց նա ինքն է... պատասխանեց Տր. Հէլլուան։

Պլանշ զարմանքի չարժում մ'ըրաւ։

—Նա՞ ինքն, կրկնեց։—Ա՜հ, իրաւունք ունիք, Տոքթոր, խեղճ մարդը բնաւ երկիւղալի չէ...—Բացէք... պիտի մտնեմ...

—Մինո՞ղ։

—Հարկա՛ւ.... Կոմսին հետ ունեցած խօսակցութիւնս պէտք չէ որ մէկը լսէ...

—Այդ խօսակցութիւնը երկա՞ր պիտի ըլլայ։

—Չեմ գիտեր...—ինչո՞ւ կը հարցնէք ատոր։

—Որպէս զի գամ յարգանքներս մատուցանեմ տիկին կոմուհիին, երբ տաղաւարէն մեկնի...

—Կէս ժամէն գրեթէ կը ընենայ—գոնէ կը կարծեմ։

—Ես,—ըսաւ Պ. Ռոք,—ներքնասենեակը կը մնամ։

Տիկին տը Նանսէյ պատուհանին բացած դրան սեմէն ներս մտաւ, և դուռը գոցուեցաւ իր ետեւը։

Պ. տը Նանսէյ սենեակին տախտակամածին վրայ կնոջական շրջազգեստի մը շրխիւնը լսելով. կիսովի գլուխը դարձուց և դիտեց։

Իր մարմնին մնացեալ մասին գիրքը նոյն մնաց, միայն թէ ուժգին նշոյլ մը անցաւ անոր դունատ բիբերուն մէջէն, և իր երկայն ճերմակ պէխերուն տակ ժպիտ մ'ունեցան իր շրթները։

Տիկին տը Նանսէյ ոտքս մ'առաւ և նստաւ իր ամուսինին քով։

—Ես ինքն, կրկնեց։—Ա՜հ, իրաւունք ունիք, Տոքթոր, խեղճ մարդը բնաւ երկիւղալի չէ...—Բացէք... պիտի մտնեմ...

—Մինո՞ղ։

—Հարկա՛ւ.... Կոմսին հետ ունեցած խօսակցութիւնս պէտք չէ որ մէկը լսէ...

—Այդ խօսակցութիւնը երկա՞ր պիտի ըլլայ։

—Չեմ գիտեր...—ինչո՞ւ կը հարցնէք ատոր։

—Որպէս զի գամ յարգանքներս մատուցանեմ տիկին կոմուհիին, երբ տաղաւարէն մեկնի...

—Կէս ժամէն գրեթէ կը ընենայ—գոնէ կը կարծեմ։

—Ես,—ըսաւ Պ. Ռոք,—ներքնասենեակը կը մնամ։

Տիկին տը Նանսէյ պատուհանին բացած դրան սեմէն ներս մտաւ, և դուռը գոցուեցաւ իր ետեւը։

Պ. տը Նանսէյ սենեակին տախտակամածին վրայ կնոջական շրջազգեստի մը շրխիւնը լսելով. կիսովի գլուխը դարձուց և դիտեց։

Իր մարմնին մնացեալ մասին գիրքը նոյն մնաց, միայն թէ ուժգին նշոյլ մը անցաւ անոր դունատ բիբերուն մէջէն, և իր երկայն ճերմակ պէխերուն տակ ժպիտ մ'ունեցան իր շրթները։

Տիկին տը Նանսէյ ոտքս մ'առաւ և նստաւ իր ամուսինին քով։

Երկու երեք երկվարկեան նէ լռին մնաց և ըսաւ ինքնիրեն.

—Ահա ի՜նչ վիճակի հասցուցի զինքը։

—Վրէժս կը գերազանցէ երազներէս։

Այս մարդուն առջեւ՝ որ դադրած էր մարդ ըլլալէ գրեթէ անկենդան իր մը ըլլալու համար, այլ եւս տեսելութիւն չէր զգար, ոչ ալ արդահատանք, այլ խորին յափրանք մը։

Ցիշեց իր այցելութեան չարժառիթը։ Բռնեց իր ամուսինին մէկ ձեռքը, ձեռք մը գրեթէ անմիս, զոր զգաց նէ զողզողուն իրենին մէջ, և հարցուց իր ներդաշնակ ձայնով։

—Բոլ, կը ճանչնա՞ս զիս։

—Այո,—պատասխանեց կոմսը առանց վարանելու, քեզ կը ճանչնամ։

—Ուրեմն ըսէ անունս...

—Դուն Պլանշն ես... դուն իմ կինս ես...

Կոմսուհին կարծեց տեսնել երբեմնի կրակէն կայծ մը որ կը վառէր իր ամուսնին բիբերուն մէջ, մինչդեռ այս երկու բառերը կարտասանէր. իմ կինս...

Եթէ իրօք այսպէս էր, իր գործը շատ դիւրին կըլլար։

Թերեւս կոմսը բան մը չէր յիշեր,—միայն ինքը՝ Պլանշ։

Պլանշ ուզեց այս մասին ապահով ըլլալ։

(Շարունակելի)

համարի մը համաձայն վերջին պատերազմին, յոյներէն 7500 հոգի սպաննուած և 5700 հոգի վիրաւորուած կան։ Ասոնց մէջ կը գտնուին 9 հազարապետ և 27 հարիւրապետ։

—Գանտիայի կղզիները հելլէն աւազակները ձերբակալելու համար զօրաբաժնի հրամանատար Թէվֆիզ փաշա 400 զօրքով յիշեալ քաղաքը գնաց։

—Երկուշաբթի իրիկուն կառախումբը քերաւ պատերազմի դաշտին վրայ յոյներէն գրաւուած ինը վագոն ռազմամթերք։

—Կրնայէն կը գրեն թէ իտալացի զինուորները Սուտայի Շէկպէ կղզին պիտի մնան Ծովակալները Սուտայէն մեկնեցան Հանիա երթալու համար։

—Եգիպտացի անձնաւորութիւն մը առաջարկեր է Եըլտրզի Բարեգործական Շուկային Յանձնախմբին, 4000 ոսկի ծախսելով յունական պատերազմին գտնուող տեսարանները ներկայացնող նկարներու քանօրամա մը շինել տալ։ Այն ե. զիպտացին կը խոստանայ վճարել պէտք եղած 4000 ոսկին, պայմանաւ որ բանորաման դիտող այցելուներուն վճարած ղրուշներէն 4000 ոսկին հատուցուի իրեն առանց տոկոսի և եթէ 4000 ոսկիէն աւելի հասոյթ մը գոյանայ, այդ աւելին Բարեգործական Շուկային տրուի։

Յանձնախումբը սոյն առաջարկը կը քննէ։

—Հանիայէն կիմացնեն թէ երկու գումարտակ օսմ. զօրք Դանտիա երթալու հրաման ստացան։ Հանիա գտնուող ռուս զինուորները Զիքարիա, Մօրնայս և Զօզօրօ գիւղերը գացին ապստամբներուն ըրած յարձակումները արգիլելու համար։

Սէլանիկ.—Վէզո-վէօ իտալական գրասենեակը կրնայ մեկնեցաւ, որուն պիտի յաջորդէ Ռ-բանէօ գրասենեակը։

ԱԹԷՆՔ.—Ռուսական դեսպան Մ. Օնու Բեգրսպուրկ պիտի երթայ հետը տանելով Եորկիոս թագաւորին ինքնագիր նամակը Զարին ուղղուած։

Հանեա.—Օտար զինուորներու երեք ջոկատ Դանտիէն Իէրաբիթէրա գացին օսմ. զինուորներու հետ բերդերը պահպանելու համար։

Հոս գտնուող աւստրիացի և իտալացի զինուորները Ակիքիանօ գացին։

—Ամերիկեան Տրիպոլիս պաշտօնական թերթը կը ծանուցանէ թէ կուսակալութեան բնակիչները մեծ եռանդով կը շարունակեն գինավարժութիւններ ընել։

—Ռուս. կարմիր խաչի յանձնախումբը այսօր մայրաքաղաքէս պիտի մեկնի դէպ ի Ռուսիա։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Կրօն. ժողովը իւր նիստը ըրաւ երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ, Նախագահութեամբ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր, և Ատենապետութեան Գեր. Գրիգորիս Աիբեպսկ. Յովհաննէսեանի.

Ժողովը հետեւեալ խնդիրներով զբաղեցաւ.

Ա.—Երզնկայի Մեղուցիկ գիւղի մէջ տեղի ունեցած ամուսնական խնդրոյն նկատմամբ քննութիւն մը կատարել տալու հարկ տեսնուելով յանձնարարուցաւ Բարերդի Առաջն. Տեղապահ Տ. Յովհաննէս վրդ. Տ. Յակոբեանի որ անձամբ երթալով Երզնկա նոյն ամուսնութեան մանրամասն պարագաները քննէ և արդիւնքը տեղեկագրէ։

Բ.—Խոսգիւղի եկեղեցւոյ քահանաներէն Ոսկերիչեան Տ. Միքայէլ քահանայի, նոյն թաղին եկեղեցիէն հրաժարելու և ուրիշ թաղի մը եկեղեցին հաստատուելու մասին տուած խնդրագիրը մերժուեցաւ։

Գ.—Որոշուեցաւ որ 1898 տարւոյ Օրացոյցը տպագրուի հետեւողութեամբ Տօնացոյցի։

Դ.—Կեսարիոյ թեմերէն Ագ-Սարայի եկեղեցւոյ Տ. Սահակ քահանային վերջին անգամ տպագարարուեցաւ որ փութայ դառնալ իւր երկիրը և հովուել տեղւոյն ժողովուրդը։ Եթէ յապաղեցնէ իւր դարձը պիտի դադրի քահանայական օրէնք պաշտամունք կատարելէ։

Ե.—Ակիմարայ Կաթողիկոսական Տեղապահ Տ. Արսէն վ. Մարգարեան ծանուցած է թէ Վանայ գաւառական վարչութեան խառն ժողովոյ որոշմամբ Աղբակու Ս. Բարթուղիմէոս վանուց վանահայր կարգուած է, Աղթամարայ նախկին միաբան Տ. Կարապետ վրդ. Ողմեցի և Սբանչելագործ վանուց վանահայր անուանուած է Տ. Յակոբ Վրդ. Լէզկի, և կը խնդրէ որ իր տեղ վանահարը հաստատուին իրենց պաշտօնին մէջ։ Վանայ խառն ժողովոյ այն կարգադրութիւնը արժանացան կրօն. ժողովոյ հաւանութեան։

Ասենցմէ զատ զրաղեցաւ նաեւ այլ և այլ կրօնական խնդիրներով։

Որբոց խնամակալութիւնը երէկ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր նախագահութեամբ ինիստ գումարուելով զբաղեցաւ որբոց վերաբերեալ ինչ ինչ կարգադրութեամբ։

Գեր. Գէորգ Ծ. Վ. Իւթիւճեան իւր անձնական տկարութիւնը դարմանելու համար Եգիպտոսէն Ֆրանսա մեկնած է։

Սկիւտարի Ս. Խաչ վարժարանին տարեկան հարցաքննութիւնը երկուշաբթի սկսան և կը տեւեն մինչեւ Յուլիս 8։

Կիրակի, Օրթաքէօյի Հռոմէական Հայոց Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ տօնին առթիւ, երգեցողութեանց մասնակցող երաժիշտներուն մէջ կը գտնուէր նաեւ գիւղին Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ դպրապետ Աւետիս էֆ. Տ. Սարգսեան. որուն անունը սխալմամբ չէր զրկուած մեղի։

Էնկիւրիէն կը գրեն մեղի. «Մուրատ էֆ. Օճագճեան և Գրիգոր էֆ. Աշըգեան երիտասարդները որ հոս հանդանակութեան մը ձեռնարկած էին Թոքատցի են։ Ասոնց հանդանակութիւնը վերջերս աւարտելով գումարը հասաւ 40 ոսկիի որու 10 ոսկին Սթանոզ գիւղաքաղաքը առաւ իր աւագերէց Տ. Խորէն քահանայի ջանքերուն շնորհիւ։ Հարուստ, ազքատ, ամէն մարդ ցուցուց պէտք եղած կարեկցութիւնը և թէ Լուսաւորչական թէ Աւետարանական եկեղեցիէն ամէն ոք մասնակցեցաւ հանդանակութեան։ Այս գրամէն արդէն 30 ոսկի զրկուած է Թոքատ։

Առաջ. տեղապահ Տ. Տաճատ Ծ. վարդապետ գալէն ի վեր կը քարոզէ և կաշխատի վանքին մէջ միաբանութիւն մը հաստատելով որբանոց մը բանալ. այս նպատակին համար նպարավաճառ և առագաստավաճառ հայ խանութպանները նաեւ կիները իրենց մէջ հանդանակութիւն բանալով 70 ոսկւոյ չափ գումար մը հաւաքեցին. սակայն դեռ որբանոցի յանձնախումբը կազմուած չըլլալուն համար գումարուած դրամը Քաղ. ժողովոյ ատենապետին քով կը պահուի։ Վարչական ժողովոյ անդամը վանքին մէջ որբանոց բանալու ծրագիրը անգործադրելի համարելով, ոչ կը խորհրդակցին, ոչ կը գործակցին, այլ չեզոք կենալով հեռուէն կը դիտեն. մինչդեռ իրենց գործակցութեամբ շատ կարելի է գաղափարաց համաձայնութիւն մը գոյացնելով նախ որբանոցի յանձնախումբը կազմել կարող ու վստահելի անձերէ, որով հանդանակութիւնը պաշտօնական կերպարանք մը ստանալով աւելի յաջող արդիւնք մը պիտի ունենայ. կը լսենք թէ տեղապահ հայրը որոշած է այժմէն յանձնախմբի անդամակցութեան հրաւիրել հայ աւետարանականաց հովիւը և հոգաբարձու անդամներէն մին. գովելի է Տ. Տաճատ վարդապետի հաւերաշխ գործակցութեան այս դողտրիկ դաղափարը. կսպասենք արդիւնքին։ Եթէ յանձնախումբը կազմուելով օրինաւոր ու պաշտօնական հանգամանք մը ստանայ գործը, յայնժամ հայ աւետարանականք եւս իրենց մէջ հանդանակութեան պիտի ձեռնարկեն և արտաքին օգնութեան ալ պիտի դիմեն։

Եգիպտոսի որբանոցի յանձնաժողովը իւր վերջնական կազմակերպութիւնը ստացած է հօթը անդամներով։ Յանձնաժողովը իր նիստերը պիտի ընէ Հայ ընթերցատան սրահին մէջ։

Նախորդ կիրակի Պոյաճը գիւղի դպրոցական պարգևաբաշխութիւնը կատարուած է բաւական վայելուչ կերպով։ Ներկայ գտնուած են Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն զատ Մարկոս էֆ. Աղաբէկեան, Շմաւոնեան և ոստիկանապետ Արիֆի էֆ.։ Հանդէսին նախագահած է Արժ. Տ. Հուրիկեան վրդ.։ Աֆանասիէնէ էֆ. Արապեան բանախօսութիւն մ'ըրած է, իբրեւ Թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ։

Էլչիէէն մեզ կիմացնեն թէ, քահանայի չգոյութեան պատճառաւ տեղւոյն եկեղեցին 20 օրէ ի վեր փակուած կը մնայ, որով ժողովուրդը ստիպուեր է օտար եկեղեցի յաճախել, այս առթիւ Ռուսոսմոյի Առաջնորդարանէն (որուն թեմն է այդ գիւղաքաղաքը) քահանայ մը խնդրուած էր, բայց տեսնելով թէ առաջնորդարանն ևս անտարբեր կը մնայ, տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդը ստիպուեր է հետագրաւ քահանայ մը խնդրել Ազգ. Պատրիարքարանէն։

Վառնայէն Դէ Գրէն.— Տեղւոյս այրեցեալ Առաջնորդարան-Վարժարանի ապահովագիրը եղող 800 Դաղ. ոսկի, որ ցարդ պուլկարական Պանքան կը գտնուէր, անցեալները տեղացի երեւելի ազգայիններէն մին նոր շինուելիք Ուսումնարանի ծախսերը գործածելու համար կը գանձէ, բայց կը ցաւիմ ըսել թէ ցարդ գործի սկսուած չէ։ Թաղ. Խորհրդոյ պաշտօնավարութեան պայմանաժամը եւս լրացած ըլլալով յիշեալ ազգայինը չուզիր որ անոնց յանձնէ այդ գումարը, ցնոր ընտրութիւն Թաղ. Խորհրդոյ։

Տեղւոյս այցելու Հովիս Աշժ. Տ. Արսէն Ծ. Վարդապետ եկեղեցւոյ բեմէն յորդորից և միանգամայն հրաւէր կարդաց ժողովրդեան որպէս զի փութան կատարել նոր Թաղ. Խորհրդոյ ընտրութիւնն, որով միայն կարելի է ժամ առաջ Կրթարանի շինութեան գործին ձեռնարկել։ Ընտրութեան գործը կը մնայ, բայց Ս. Հոր ջանքերը ի դերեւ կելլեն, որովհետեւ նորընտիրները իրենց մէջ համաձայնութիւն չունին, ըստ որում վերոյիշեալ 800 ոսկին նորէն էֆէնտիին քով կը մնայ։

Քնարի ձայներ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Ճիտտէի կուսակալին տեղապահ անուանեցաւ Հիճազի Մէրմուգֆի Ճէլալէտտին պէյ, որուն յաջորդեց Նէմլնի Մէրմուգֆի Նուրի էֆ. և ասոր յաջորդեց Սուրիոյ կուսակալութեան նախկին Մէրմուգֆի Ճէլալ պէյ։

Արշիպեղպոսի Քերբէ գաւառակին գայմագամ Նշանակուեցաւ Նէվբէհէր էֆ., որուն յաջորդեց Գալաթատէէնի նախկին գայմագամ Սալիհ Վասֆը էֆ։

Էնկիւրիի Միհալըճ գաւառակին գայմագամ կարգուեցաւ Սօյուլը գիւղախումբին տեսուչ Հասան Վէհպի էֆ։

Մամուրէթիւլազիզի Բէպան Մատէն գաւառակին գայմագամ նշանակուեցաւ Պիթիւրքէի գայմագամ Մուսթաֆա Հալիմ էֆ., որուն յաջորդեց Դըզըլբիկիսէի գայմագամ Բէֆիդ էֆ. և ասոր յաջորդեց Բէպան Մատէնի գայմագամ Սիւլէյման Սալիմ էֆ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՅՑՈՒՄ

Հեռագրական և թղթատարական տեսչութիւնը կը ծանուցանէ թէ շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին Լարիսայի մէջ սկսուած է աւանդներ ընդունիլ։

—Զինուորական հաստատութեանց ի նպաստ բացուած հանդանակութեան հասոյթը մինչեւ ցարդ 41,063,934 դաղ. է։

Ռումանիոյ թագաւորը Պոլսոյ ռումանական դեսպան Մ. Ճուվարան Էլլո-ալ Ռո-մանէ պատուանշանին Գոմանտէօրի կարգը և դեսպանատան Ա. քարտուղար Մ. Ֆիլիպիի նոյն պատուանշանին Ասպետի կարգը շնորհեց։

—Ռումանական դեսպան Մ. Ճուվարա հացկերոյթ մը տուաւ չաբաթ օր, ի պատիւ գերմ. դեսպանին խորհրդական Կոմս Հէնկել Տիւտոնէրմարգի, որ Լիւքսէնպուրկի դեսպան նշանակուած է։ Հացկերոյթին ներկայ էին գերմ. դեսպան Պառոն Սաուրմա Եկլէ, դեսպանատան Ա. քարտուղարներ Պ. Թէքթէ և Պրոնտորֆ փաշաներ։

—Թէքթէզատէ Սայիտ պէյ, եվմտական գանձուն տարեկան մէկ ու կէս միլիոն ոսկիի հասոյթ բերող ծրագիր մը ներկայացուցած է Բ. Դրան։

—«Մաթիւմաթ» օրաթերթը որ երկուշաբթի օր ջնջուած էր, նոյն իրիկուն դարձեալ սկսաւ հրատարակուիլ։

—Դրզբլճա գիւղին մէջ երեւան եկած հնութիւններէն արձան մը Պոլսոյ Թանգարանը պիտի զրկուի. սոյն արձանին օրուն ըլլալը ստուգելու համար Կրթական Նախարարութիւնը հոմայեց անոր լուսանկարները։

—Այտընի նահանգին այգիներուն մէջ անձրեւներուն հետեւանքով այլ և այլ հիւանդութիւններ երեւան եկած ըլլալով, կառավարութիւնը 3000 ղրուշ պիտի ծախսէ հարկ եղած միջոցները գործածելու համար։

—Քաղաքապետութիւնը բոլոր թաղապետական չրջանակներուն հրահանգ զրկեց որպէս զի հակառողջական կերպով օճառ պատրաստողները պատժուին։ Քաղաքապետութիւնը Բ. Դրան ինդրեց որ այս մասին յօդուած մը աւելցուի թաղապետութեանց կանոնագրին մէջ։

—Իզմիրի իտալական հիւպատոսը երեք ամսուան արձակուրդով Իտալիա գնաց։

—Պերութի թաղապետական սնուցիչին հաշիւները քննելու համար յատուկ պաշտօնեաներ զրկուեցան Պոլսէն։

—Երկրաշարժի ցնցումներ զգացուեցան անցեալ շաբաթ գիշեր Հիւանիմանսուրի և Պիզուրքէի մէջ։

—Շաբաթ օր, հեծեալ ոստիկան զինուոր մը Թարապիա ծովեզերքէն սրընթաց կերպով անցած ատեն, ձիուն ոտքը սահելով երկուքը մէկտեղ ծովը կիյնան. ձին լողալով կազատի, իսկ ոստիկանը բոպէ մը միայն ջուրին երեսը երեւալէ յետոյ անյայտ կըլլայ։

Պատի անտի

ՏԱՄՆԸ ԵՕԹ ՏԱՐԵԿԱՆԿԵԱՆԷՆ ԶԱՆԶՐՍՑՈՒՆ

Անցածները, Բարիզ, տէ Մաթիւ փոզոց, իր տան մէջ անձնասպան եղաւ Օր. Մաթիւ, քնարական մանկամարդ բանաստեղծուհին։

Օր. Մաթիւ անձնասպանութեան որոշում տուաւ, որովհետեւ յոգնած էր կեանքէ—տասնը եօթը տարեկան հասակին մէջ—այսպէս գրած էր ընտանիքին ուղղած իր մեռաք բարովի վերջին նամակին մէջ։ Քաջութիւնը չի պակսեց իրեն այդ որոշումը գործադրելու, միայն փսփսաքեցաւ որ բնկերներէն մէկ քանին քովը ունենայ։ Հետեւաբար նախաճաշի հրաւիրեց անոնցմէ չորսը և յայտնեց անոնց իր դիտաւորութիւնը։

—Ինչ մը ետը, ըսաւ անոնց, անձնասպան պիտի ըլլամ։

Եւ սկսան վիճաբանիլ թէ ի՞նչ կերպով կատարուելու էր անձնասպանութիւնը. մին ըսաւ թէ կուրծքին ատրճանակի հարուած մը տալը աղէկ էր, միւս երերը թոյնը աւելի հրապուրիչ գտան. բայց ոչ մէկուն մտքէն անցաւ ետ կեցնել իր խորհուրդէն Մաթիւը որ վերջապէս թոյնով մեռնիլ նախընտրեց։

—Լաւ կընես որ, խորհուրդ տուաւ ա-նոնցմէ մին, սնդիկի երկրօքսիկ (sublimé) լուծում մը խմես. կուգէ՞ս երթամ գնեմ.

—Դնա՛, ըսաւ երիտասարդ յուսահատը.

Վայրկեան մը յետոյ, ընկերը վերադարձաւ, բերելով թունաւոր թուղթը, զոր ջուրին մէջ լուծելով տուին. Մաթիւին որ մէկ ումպով խմեց։

Անմիջապէս զեռին գլորեցաւ ան, ահռելի ճգնաժամի մը մատնուած և քանի մը բոպէէն չունչը փչեց։

Ընկերները իմաց տուին այն ատեն ոստիկանութեան զօմիսէրին որ բաւական դժուարաւ կրցաւ հասկցնել իրենց թէ օ՞ր-չափ պատիժի ենթարկելի եղած էր իրենց վարմունքը։ Զը գիտցուիր սակայն թէ լոկ պարսաւանքով մը օձիքը կրնայ ազատել թոյնը հայթայթող բարեկամը։

ԵՕԹԱՆԱՍՈՒՆԸ ՀԻՆԳ ՏԱՐԵԿԱՆ ԲԺՇԿՈՒԹԵԱՆ ՌՈՍԱՆՈՂ ՄԸ

Անցեալները Վարչական բժշկական համալսարանէն բժշկութեան վկայական ստացաւ 75 տարեկան Պօրիսքի անուն ուսանողը։

Սոյն ծերունին սակէ 54 տարի առաջ զրոց մտած և ապրուստի միջոցները պակսելով իրեն, ստիպուած է քիչ մը եռքը թողուլ զայն։ Քսան տարի ուսուցչութիւն ընելէ յետոյ, հաւաքած դրամով դարձեալ սկսեր է բժշկական դասերուն հետեւիլ։ Բայց Լեհաստանի դէպքերուն առթիւ Ռուսկառավարութեան կողմէ ձերբակալուելով Սիպիր կը զրկուի ուր կը մնայ 32 տարի։

1895 ին ներման արժանանալով Վարշաւա կը վերադառնայ և վերջին քննութիւնները անցնելով վերջապէս անցեալ օր կրստանայ բժշկութեան վկայագիրը։ Իր բժշկութիւնը ուրիշ բանի չը պիտի կրնայ ծառայեցնել անշուշտ, բայց եթէ իր քայքայուած առողջութիւնը զարմանելու, եթէ կարելի է, քանի որ եօթանասուն և հինգ տարիներ անընդունակ ըրած են իր մարմինը ոևէ զարմանի, զոր ինքն իսկ, ծեր բժիշկն ալ կը հաստատէ անշուշտ։

Վանայ դան

ԳԱՀԱԹԻԼ 1 Յունիս 97 ժամ 9 ½

Օսմ. Բանսոլիտ	դրչ.	23—18
Բլժիի պարտաթուղթ	լիրա	——
Բուսիէլիի երկաթուղի	ֆրգ.	106—75
Օսմանիէ	»	——
Բաթորիթէ	»	—
Քարափներու պարտաթղթ.	»	452—
Թրամուէյի բաժնէթուղթ	լիրա	6—85
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	»	4—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ	Դրչ. Բ.
Մէճիտիէ	108—09
Մէթալիք	98--
Մանր արծաթ	103—20
Անգլիական ոսկի	110—
Գաղղիական »	87—12
Գրիմվց	51—06
Բուպլ Թղթադրամ	08—58

Պոմպաւի թերթերուն նայելով, բժիշկները հաստատած են հնդիկներուն թէ ամենալաւ արդիւնիչ դարմանը համաճարակներու, ինչպէս քոլերայի և ժանտախտի, պարսկական թեմպէքիի գործածութիւն է։

SANTAL MIDY

Կիմանանք թէ շատ մը դեղագործներ Սանթալ Միթիի գնոյն վրայ դեղչ մը կընեն։ Երիտասարդներն ալ պէտք չունին մոլեկ ընելու ուժան առաջարկութեանց, որք կըլլան ի վնաս իրենց առողջութեանն ու քսակին. և վստահ պիտի ըլլան թէ փուխթով պիտի ապաքինին։

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Տօքթ. Գրիգոր Ատիրեան իր բնակութիւնը Մաքրիգիւղ Սարգ Ագաճ Ֆրէնկ բիւլիսէի փողոց թիւ 20 հաստատուած ըլլալով ըստ առաջնոյն ամէն օր հիւանդ կընդունի Գում-Գարու Սթամբուլ ճատտէի Զարլիֆեան դեղարանը, ամէն Եշ. ձրի, իսկ առաւօտ և երեկոյ Մաքրիգիւղ Արդարեան դեղարանը և գում իր բնակարանը իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ, ամէն Դշ. կէս օրէ վերջ ձրի յիշեալ դեղարանին մէջ։ Մասնաւոր դարման ներքին և արտաքին հիւանդութեանց և ծննդական գործարանաց։ 8—10

ՕԳՈՒՏԻ ՄՕՌԻՆ ՁԵՒԱՆ ՕՇԱՌԱԿ

Եըլտրզ, Կ. Պոլիս, 13 դեկտ. 1883

Պարոնայր Սգող եւ Պուռն,

Կը ցաւիմ որ պաշտօնական զիրքոյս կարող եմ փորձը ընել, այլ ամամայն ուրիշներուն փորձերուն եւ այն բժշկայ որոյ պաշտօն յանձնեցի փորձել զայն մեր գիւանդանոցայ մէջ, կը այտարարեմ որ մեր Մօրիս ձկան իւղն իր այս վիճակին մէջ գիւրաւ խմուելով եւ մարսուելով, կը ճամապարտասխանէ այն յատկութեանց զորս արտարաւական գիտութիւնն ի վաղուց անտի ուսցած է, մասնաւորապէս այդ յայտոյ պատաստութեան մէջ։ ՏՐ. Ս. Ս. ՄԱԶԼՈՅԻՆԻ ՓՈՇԱ

Բժիշկ Վեհ. Սուլթանի

ԻԼԱՆԸ ԸԼՍՄԻ

Իանէ սերկիսի զօմիսիօնը ալիսի թարաքիանան վարիտ օլան իլան տարը.

Էվվատը չուհէտա վէ մայուլինը զուզդաքը ատաբիրի չահանէ մէնաֆիինէ օլարադ թէէսիս վէ քիչատը մէրհամէթ էֆդաի սուհուհ վէ սուհուր պույրուլան իրատէի քէրեմ ատէի հազրէմը խիլաֆէթբէնահի միւզթէզատ միւնիֆինտէն պուլունան իանէ սէրկիսի զօմիսիօնը իհտա օլունան էչնա վէ նուգուտը գապուլինէ միւպաչէրլէթ իթտիկինտէն ատհապը համիյէթ վէ ֆիլիթիվվէթ թարաքիարընտան իհտա իտիլէճէք նուգուտ վէ հէր նէվը էչանդրն ճումա կիւնլէրի սատի ենտիտէն օնա վէ էյեամը սաիրէտէ տաբի սատի տէօրթտէն քէզալիք օնա գատար չիմտիլիք Եըլտրզ սէրայի հիւմայունը իթթիսալինտէի թէնէկրաֆխանէնին իւսթ գաթընտա պուլունան տաիրէնէ իրսալը վէ զօմիսիօն թարաքիընտան օրատա պուլունտրբրլատագ օլան մէմուրը մահսուսընտան մապուզ իլմուսապէրինին ալտրբրլմասը պէնան վէ բէճա օլունուր։ 5—10

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

Հիմնեալ ի Լոնդոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մէ՝ որոյ բաժնետերք Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ձեռներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակն՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ձեռները։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ թիւ 1։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ՍՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Կապիտալ	Ֆր. 14,500,000
Պահեստի գրամ	» 21,473,000
Ընդհանուր հաւաք	» 44,820,000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ՍՊԱՌԱԶԻՈՒՍՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրուին մի՛ և բոլոր տեսակ նաւերք և առագաստանաւեր և նաւակներ և ... մինչև ... ոսկի

572 ... 4

ԳԱՌԼԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ ... 12

ՀՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅԿ ԱՆԴ ՄԱՐՈՒԹԵԱՆ

Ն. ԲԱԳԻ ՍԻ ԸՆԴ

Մարմարիայէ և Գրանիտի ձիւնեկոնդակաւոր բառնոց

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. կարգ 245 ֆրանկ

Բ. » 175 »

Ուղղակի և ապահով ուղեւորութիւն

Նաւուղղէքի, ուղեւորութեան և այլ ռեզերկութիւնս կոմար

Դիմել առ գործակատար

ԹԻՄՈԹԷ ՐՕԳՈՒԼ

575 Գալաթիա Քանեան փողոց թ. 10

ՖԻԼԻՊ. ԼԷՕԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.

ՀՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբո-ալ և Արբ-Եալէց ՄԷԼ-ԲՈՒՆՈՎ ՀՈԳԵՆԱՒՈՐ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Վիրգորիան	10500	Ցալվիան	3500
Ասմանեան	10500	Էմիրշիրն	3500
Ֆէսդրիան	10500	Արբոժ.ռն	3000
Լանքասդրիան	9000	Պլեէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արաբիան	3500
Գոլսմիպիան	8000	Ամէնիան	2500
Ճօրճիան	800	Անտարուզիան	2500
Գոսդոնիտն	8000	Ալգաշիրն	2500
Ֆիրճինիան	8000	Լէսպիան	2000
Ցալէրնիան	370	Մինեօ	900
Վալօնիան	3700	Օրբրդ	800
Ցալվինիան	3700	Լիսպոն	800
Ցապիան	3500		

Ապրանքի տեղեկութեանց համար դիմել ... ի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունն հանելու համար ի իրենց հրահանգը դրկել չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆԴԷՆ

Մէհմէտ Ալի փաշա խան, թիւ 1

Ղալաթիա

ՓԻՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ

Ոչ ... Լիվերբո-ալ և Արբ-Եալէց ՄԷԼ-ԲՈՒՆՈՎ ՀՈԳԵՆԱՒՈՐ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ումբրիա	7718	Ցոնիտ.	4581
Լիկրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաձոն	2403
Ուրանիա	7268	Ազաս	2393
Բավոնիա	5587	Մարակոնա	2166
Մէֆալոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Կալլիա	4809	Բալտիրա	2144
Սլաֆիա	4557	Թրինիտատ	1898
Ալէբբօ	2143	Մորօգգօ	1855
Գէտար	1876	Գամբանիա	12955
Շէլբուրկ	1614	Լուբանիա	12950
Գաղպոնիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար

Thomas C. Joly

Ավիքսիատիս խան, թիւ 401

Ղալաթիա 571

ՏԱՐ ԻԻՍ ՍԷՆԱԱԻ ՕՍՄԱՆԻԷ

Բերեմ և Տօղամա ֆապրիգաս և գէնտրիֆոս Աբար Գաբա օրոն իսիլեսի ճվարանա

Մարբուճճարատա Բիւլիք Ապուտ Էֆէնտի խանընտա Նօ. 1։ || Աեազմա գաբուրնտա Գերլատեճի-լերտե Նօ. 13

Խանէ ինչասը իշիւն լազըմ օլանաց հէր նէվ բէրէսիէ վէ տօղամա վէ սահրէ եանի կալացտան վէ եախստ ֆապրիգա մալինտէն կէչմէ տէօշէմէլիքլէր վէ բէնտէլէնմիշ լամպալը յիտէնէ գարլամալար. հէր նէվ բատա վէ գօլնուգ սիրմէլիր վէ գարու բէրվազլարը, վէ էպնիեէնն իչ վէ տիշ Ֆարաիքնա լազըմ օլան սիրմէլի՛ր վ. օյմալար, տանմէլալար, տոզրամալայ վէ դայրիմիմ. մէգրիր ֆապրիգատա պուլսար մաքինալարը իլէ մունՖազամ վէ նէվուսուլ տէտակեահրա բատա իսալ օլունուպ, նէֆասէՖ վէ գէրաֆէՖը ֆէվզ էլատէսի իլէ պէրապէր, բէգազէՖ գազուլ էՖմէգ տէրէճէտէ էճվէն ֆիեանա ֆիբուսի օլունմագտա տրը, միաֆէտտաՖ պաեատա կէօսՖէրիրէն բէրէսՖէ վէ տօղրամալարըն իշլէնմիշլէրի սահր մահալտէ ֆիբուսի օլունան խամ բէրէսՖէ ֆիեանընտան տահա էճվէն սուրէՖտէ սաՖրմագտա տրը։

Մէգրիր ֆապրիգատա զանէէՖ ճէսիմ պիր բէրէսՖէ տէրօգիՖօսու տախի պուլունտուղունտան, էվ եաթտըրմագ արզու իտէնէրին պէհէմմէճալ պիր տէֆա մէգրիր ֆապրիգաեը գիեարէՖ էՖմէլէրի բէնտիլէրինէ եիզտէեիւզ նէսպէՖէնտէ ֆահտ՝ լերի օլաՖաղը պէտէհի տիր։

Մէգրիր ֆապրիգա կէօսՖէրիրէն բրան վէ նիւմունէ իւզրէ, էվ ինչասը տախի ՖէահիւտԷտիւպ, մալ սահիպինէ ասլա զիեան կէօսՖէրմէզ։

Պունարատան մատէ հէր նէվ էլպիսէ վէ Ֆահնա վէ պօեա ֆըրչալարը իլէ չամաշըր մանտալարը տախի իսալ վէ ֆիբուսի օլունուր։

514 10 - 52

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

աշխարհի մէջ լաւագոյն դեղն է

ԵՐԱԽԱՆԵՐՈՒ ԵՒ ՏՂԱՅՈՑ

ամէն տեսակ հիւանդութեանց համար։

Ամենէն ախորժահամ ձկան իւղն է «իրօֆոսֆիթ տը շօ է տը սուա» ի հետ խառնուած։ Տղայք հաճոյքով կ'ուզեն հաշակել զայն։ Բնաւ ուրիշ դեղ մը ասոր չափ ազդեցիկ չէ, բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (սըրտաճ),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՒԲԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱԲԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
ԵՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակատաք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱԻՐԵԼ

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻՑԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԵԱՆ ՑՈՒՑԱԿԸ

1897 Յունիս 14էն սկսեալ մինչեւ յետոյ անորինութիւն

(Բոյսի ներսէն օրերէն) Ե-րուսաղէմ Եղերէն

Կամ-ուրջ ինքնաշարժ երթեւեկ

ժ. Վ.		Թ.
10 50	Ր. Ա.Գվ. Ենմ.Մզպ. Պէօյթ.Թրպ. Ենբ. Պօյճ. Բ.Հիսար պիտի հաղորդակցի	37
12 5	Ենմ. Մէզ. Պէօյ.Բիրէճ.Թրպ. Ենբ. ՍՖՆ. Մրկ. Բ. Հիսար պիտի հաղորդակցի	40
1 —	Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Պէյթ.Բշ. պահ. Զպգ.Գնլ Ա, Հսբ. Գնտ. Վնբ. (Վնբ. հաղորդակցելով Ուբ-ները Զնկ- Պէյլ- Գզկ-Պէշիքթաշ	45
1 15	Ենմ. Մզպ. Պէօբ. Թրպ.Ենբ. (Ենբ. պիտի հաղորդակցի) Պէշիկ.	39
2 10	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենբ. Միրկ. Բ. Հիս. Զէպ'ր պիտի հաղորդակցի	43
2 30	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Բշ. պահ. Զպգ. Գնլ. Ա. Հ. Գանտ. Պէշ. Ա. Հիս. պիտի հաղորդակցի Ուբ.ները 2 40ին Վնբ. Զէնկ. Պէյլ. Գուզկունճուկ)	37
2 50	Ր. Ա. Գվ. Ենմ.Մէզ.Պէօյ.Թրպ.Ենբ.ՍՖՆ. Մրկ. Պօյճ. Ր. Հս. Պէպ. Պշբ. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի Ուբրաթները Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	44
4 15	Ենմ. Մէզ. Պէօյ. Թրպ. Ենբ. Իսթ. Միր. Պօյ. Ր. Հիս. Պէպ.Պշբ. (Պէպ պիտի հաղորդակցի ուբրաթները Արն. Գրչ. Օրթ.	40
5 45	Ենմ. Մզպ. Պէօյբ. Թարպ. Պէյգ. Ենբ.ՍՖՆ.Գանլ.Պօյճ. Ր.Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պէշ.	21
7 —	Ենմ.Մէզ.Պէօյ. Թրպ. Պէյգ. Ենբ. Մրկ.Ր. Հս. Պէպ. Արն. Գրչ. Պէյլ. Օրթ. Պէշիբ. (Պէյգօզ Զիբ-զաբ շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)	19
8 15	Ա.Ր. Գվ. Ենմ. Մզպ.Պէօյ. Թրպ.Ենբ.ՍՖՆ. Պօյ.Ր. Հիս,Պէպ. Արն. Գրչ.Օրթ. Պէշկ.	43
10 15	Ենմ. Մզպ. Պէօյ. Թրպ. Ենբ. Մրկ.Ր.Հ. Պէպ.Արն. Գրչ.Պշբ. ուբ.ները Պէյգ.	33

Ահէն ուրբաթ երեկոները ժամը 11ին Մզպ.էն շոգենաւ մը ելնելով Պէօյ.Թաբ.Ենբ. Մի. կ. Ր.Հիս. Պէպ.Ա.ն.Օրթ.Պէշիբ. հանդիպելով կամուրջ պիտի իջնայ-

Երեքշաբթի կամուրջ ինքնաշարժ

11 5	Ենբ.ՍՖՆ.Մրկ.Պօյճ. Ր.Հ. Պէպ.Արն. Գրչ. Օրթ.Պշբ.	38
1 45	Ենբ.ՍՖՆ.Մրկ.Պօյճ.Ր.Հ.Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ.	18

Պեշտէն կամուրջ ինքնաշարժ

11 —	Պէպ.Արն.Գրչ.Օրթ. Պշբ	19
11 30	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ. Պէշբ.	38
12 —	Ր.Հ.Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշ.	21
12 50	Ր.Հիս. Պէպ. Արն. Գրչ. Օրթ. Պշ. Գպ.	19
1 35	Պէպ. Արնվ. Գրչ. Օրթ Պշբ.	31
2 15	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	18
3 5	Պէպ.Արն.Գչ.Օթ.Պշբ.	23
4 —	Պէպ.Արն.Գուր.Օրթ.Պէշ.Գպ.բացի ուր.	18
4 40	Պէպ. Արն. Գուր. Օրթ. Պէշ.	45
5 15	Պէպ.Արնվ.Գրչ.Օրթ.Պշբ. բացի ուր.է	34

Աւէտման եղեբտէն կամուրջ ինքնաշարժ

11 —	Գնտ-Վնբ-Զնկ-Պէյլ-Գզկ-	33
11 15	Պէյգ-Բշպ.Զպգ-Գանլ-Ա-Հիս-Գնտ- Վան. Ուրբաթները Զնկ- Պէյլ- Գզկ. Պէշ.	44
11 50	Պէպ. Վնբ- Զնկ- Պէյլ- Գզկ- Պշբ- բացի Ուրբաթէ	34
12 5	Պէյգ. Բշպ. Եր, Զպգ.Գնլ. Պօյճ. Ր.Ա.Հիս Գնտ. Արն. Վան. Զէն. Պէյլ-Գուզ-Պէշ-	23
12 40	Ա. Հիս. Գնտ. Վան.Զէնկ.Պէյլ.Գուզ.Պէշ.	33
1 10	Վնբ. Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	23
1 30	Պէյգ. Բշպ. Զպգ. Գանլ. Ա. Հիս. Գնտ. Վնբ. [Վնբ. շաբ. պիտի հաղ. ուբ-ները Զէնկ. Պէյլ. Գզկ. Պէշ.	45
2 10	Վան. Զէնկ. Պէյլ.Բպ. Գուզկ. Պէշ. Գպշ. բացի ուրբաթէ	21
2 55	Վնբ. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Պշկ. բացի ուր.	33
3 —	Պէյգ. Բշպ. Զպգլ. Գնլ. Ա. Հ. Գնտ. Պշբ. (Ա. Հ. պիտի հաղորդակցի) ուրբաթ օրերը Վնբ Զէնկ. Պէյլպ. Գզկ. Պշբ.	37
3 30	Ա. Հ. Գնտ. Վնբ. Զնկ. Պէյլպ. Գզկ. Սկիւտ. բացի ուրբաթէ	39
4 30	Պէյգ.Բշպ.Զպգ.Գնլ.Ա.Հս.Գնտ. (Վնբ.էն կը հաղորդակցի) Ուրբաթները 4 45ին Մէզ.էն Պէօյ. Թրպ. Զնկ.Պէյլ.Գուզ.Պշբ.	38
5 10	Վնբ.Զնկ.Պէյլ.Գզկ. Պշբ-	39
7 30	Պէյբ. Բշպ. Ենբ.Զպգլ.Գնլ.Մրկ. Բ.Ա.Հս-Գնտ- Պէպ.Արն.Վնբ.Զնկ-Պէյլ-Օրթ.Գզկ-Պշբ. հինգշաբթի օրերը Օրթ.Պշբ. հաղորդակցէ զատ Իսկիւտար ալ պիտի հանդիպի	28
9 —	Պէօյբ-Թրպ-Պէյգ.Բշպ.Զպգլ.Գնլ.Ա.Հ.Գնտ. Վն. Զնկ. Պէյլ. Գզկ. Իսկ.	18
9 30	Գնտ- Արվ. Զնկ. Պէյլ. Իսկ. բացի ուր	81
10 15	Պէյգ-Ենբ-Գնլճ-Ա-Հ-Զնկ-Պէյլ.Պշբ.բց-ուր	38
10 20	Ա.Հս.էն ուղ.կամուրջ ուր.օրերը10 50ին	45
10 35	Գուզկ. Բացի Ուր.	42
11 —	Գզկ.էն ուղղակի կամուրջ բացի Ուր.է	18
11 10	Վնբ.էն » » » »	21

Ամէն ուրբաթ ժամը 10 40ին Մզպ. շոգենաւը ելնելով կամուրջ պիտի իջնէ հանդիպելով Պ օյ. Թաբ • Պէյգ • Բշպ • Զպբ • Գանլ • Ա.Հ • Գանտ.Վան. Զէնկ • Պէյլ • Գուզ • Իսկ •

(Բոյսի ներսէն օրերէն) Կամ-ուրջէն Ե-ր-ուսաղէմ Եղեբտ+ երթեւեկ ինքնաշարժ ժամը

12 45	Պշբ. Օրթ- Արվ. Պէպ. Ր.Հիս. Մրկ.Ենբ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Ենմ.ուրբ. Պէյգ-	37
2 30	Պշբ,Օրթ,Գրչ.Արն,Պ պ,Ր,Հ,Մրկ,Ենբ,Թրպ, Պէօյ, Մզպ, Ենմ,	40
3 30	Գապ, Պշբ. Գզկ- Օրթ. Պէյլ- Գուրչ. Զնկ-Արնվ-Գնտ-Ա-Ր-Հս-Գնլ- Միրկ- Ենբ- Բշպ-Պէյգօզ Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.	19
4 —	Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ. ՍՖՆ. Ենբ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենիմ։	21
5 —	Գապ.Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնբ-Արնվ,Գանտ. Ա.Ր.Հս.Գնլճ,Զուպուզ,Բշպ.Պէյգ.	23
6 —	Գապ.Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ.Ր.Հս. Մրկ. Ենբ. Պէյգ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենմ.Գվզ.ներ	43
7 —	Պշբ. Գզկ. Պէյլ. Զէնկ. Արն.Գնտ. Ր.Հս. Պօյճ.Գնլ.Ենբ.Պէյբ • Թրպ.Պէօյ։ ուր.Մզ.	18
8 30	Պշբ.Օրթ.Արնվ. Պէպ.Ր. Հիս.Միրկ.Ենբ. Թրպ. Պէօյ. Մզպ. Եկնիսահալէ	33
10 —	Ենբ. Թրպ. Պէօյ. զպ. Ենմ, Գվ.ներ ուրշաթ օրերը 9 25ին Պշբ. Օրթ. Արն. Պէպ.Ր.Հ • Միրկ • Ենբ Թար • Պէօյ • Մէզ •	40
10 5	Պշբ. Օրթ. Գրչ. Արվ. Պէպ. Ր.Հս. Պօյճ. Մրկ, ՍՖՆ, Ենբ, Թրպ, Պյբ. Մէս. Ենմ.	37
10 55	Պէպ.Ր.Հս.Պօյճ.Միրկ.ՍՖէն. ենիբ. Թրպ. Բիրէճ.Պէօյբ.Մէզ. Ենիմ.	43
11 30	Ենբ.Թրպ.Պէօյ.Մէզ.Ենիմ. (Ենբ.է Պէյգ. զացող շոգենաւին հետ հաղորդակցելով	45
11 40	Պէպ.Ր.Հիս.Պօյճ.Մրկ. ՍՖՆ Ենբ.	38

Կամ-ուրջէն Պէպէ+ երթեւեկ ինքնաշարժ ժամերը

12 10	Ուղղակի Ր • Հիսար բացի ուրբաթէ	19
1 —	Ուղղ կի Պէպէբ	34
2 30	» »	23
3 30	Ուղղակի Պէպէբ բացի ուրբաթէ	18
4	Ուղղակի Պէպէբ	43
10 35	Պշբ.Օր.Գրչ.Արն.Պէպ. Գնտ.Ա.Ր.Հս.Պօյճ. Գնլ.Զպգ.Ենբ. Բշպ. Պէյգ. բացի Ուր.	23
11 15	Գապ.Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն.Պէպ. Ր.Հ.Պօյճ. Ենբ.	18
11 45	Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արն, Գնտ-Ա- Հս.	19
12 15	Պշբ.Օրթ.Գրչ.Արնվ.Պէպէբ.	33

Կամ-ուրջէն Աւէտման եղեբտ երթեւեկ ինքնաշարժ ժամերը

12 —	Ուղղակի Գանտիլլի	31
1 —	Պշբ • Գզկ • Պէյլ. Զնկ • Վնբ.Գնտ • Ա.Հիս. Գնլ • Զպգ • Բշպ • Պէյգ • Մզպ.Գավազներ	44
1 20	Պէշիբ,Օրթ.Պէյլ-Զէնկ.Վնբ. բացի ուրբ •	21
2 30	Իսկ.Գզկ Պէյլ.Զէնկ.Վնբ.Գնտ.Ա.Հ • Գնլճ. Զպգ • Բշպ.Պէյգօզ ուր. Թրպ.Պէօյ.Մզպ.	38
2 40	Ուղղակի Ա.Հիս. բացի ուրբաթէ	39
4 20	Պշբ.Օրթ.Պէյլ. Զնկ.Վնբ. (ուր. Պէպէբ	45
4 40	Ուղղ կի Վանիքէօյ բացի ուրբաթէ	39
8 35	Պշբ.Գզկ.Պէյլ.Զնկ.Վնբ.Գնտ. ուր.8 45ին Ա.Հիս Գնլճ.Զպգլ.Բշպ-Պէյգ. վէօյ. Մզպ.	34
9 —	Պէշիբ. Գնտ. Ա. Հիսար Գնլ. Զպգ. Բշպ. Պէյգօզ բացի ուրբաթէ	38
9 30	Պշբ.Գզկ.Պէյլ. Զէնկ. Վանբ. Գնտ. Ա.Հ. Ուրբ. օրերը 10 վայրկեան վերջը	45
10 15	Իսկ, Գուզկ. (բացի ուրբաթէ)	42
10 20	Պէշբ. Գնտ. Ա.Հս.Գնլ. Զպգ.Բշպ. Պէյգ. Մէզ. Ր.Ա. Գավազներ	39
10 30	Պշբ. Պէյլ. Զէնկ. Վնիբ. Ուրբ. օրերը 20 վարկեան վերջը Գպ.Գզկ. Գնտ. Ա.Ր.Հս. Պօյճ.Գնլճ.ենբ.Բշպ-Պէյգ.	21
10 40	Իսկտ.Գզկ. (բացի ուրբաթէ)	41
11 —	Պէշբգզկ.Պէյպլ. Զնկ.Վանբ.Պէպ.բ բացի ուրբաթէ	34
11 20	Գնտ.Ա.Հս.Գնլ. Զպգ.Բշպ. Պէյ. ուրբաթ օրերը Գուզկունճուզ	41
12 —	Պէշ. Գուզկ • Պէյլ • Զէն • Վան • Արնվ.	21

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 30 12 Ծովէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Գշ. 1/13 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի հատրպ

Դշ. 2/14 Սուրհանդակ դէպի Փորթ-Սաիդ նաւահանգիստները մինչեւ Պաթում, առտուստեան ժամը 11ին։

Դշ. 2 14 Սեվաստոպոլի սուրհանդակ, առաւստեան ժամ 10ին։

Եշ. 3/15 Ծովէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։

Ուշ. 4,16 Ալեքսանդրիոյ Սուրհանդակ; հանդ... Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱՅԴ. – Յուլիս 1 13, երեքշաբթի օրը կ. Պոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Գէյրութ, Եաֆա եւ Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւին։ 53%

Աբոնատաք Կ. Ա. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ